

Kliniek St. - Jozef^{vzw}
Centrum voor Psychiatrie en Psychotherapie

Psychotherapie en Neurobiologie

Dokter M. Kinet
Hoofdgeneesheer

Inleiding

- V.S. Ramachandran 100 miljard neuronen
- Elk 10000 synapsen
- Hersentoestanden vs elementaire deeltjes
- Harry Mülisch over het hoofd en het heelaal
- De droom van Freud
- Psyche door emergentie uit biologisch substraat en daartoe niet (meer) reduceerbaar

Geneeskunde

- Geneeskunde = toegepaste natuurwetenschap
- Kliniek van de blik
- Echt = wat te zien is
- Niet objectiveerbare klachten
- Ideopathisch = onverklaarbaar
- De zenuwen...
- Psychisch lijden onzichtbaar en/of verborgen

Psychiatrie

- Subspecialisme geneeskunde
- Te paard, spagaat, grand écart
- Natuurwetenschappen en geesteswetenschappen
- Hersenwetenschap ?
- Losing its mind ?

Psychoanalyse

- Anglo's en Latino's
- Natuur, wetenschappelijk onderzoek, biologie
- Cultuur, $n = 1$, antropologisch verschil
- Apen, dolfijnen en olifanten MSR en ToM
- Spiegelneuronen en empathie
- Wetenschap particuliere en subjectieve

Kliniek van het oor

- Onbewuste voor wie er naar luistert
- (dag)droom, faalact, ageren, symptoom
- Symptoom geen ziektekenen
- Symptoom betekenaar, verhaalelement
- Onwillekeurig, zich herhalend, lijden/winst, vraag aan de ander

Essentie van het symptoom

- Depressie, fobie vs
- Passie, beroeps- of partnerkeuze, autoriteitsprobleem, verlatingsangst etc
- Geen baas eigen huis
- Tegen goede bedoelingen
- Tegen beter weten in
- Onbegrepen

Niet willen weten

- Geneeskunde wil niets van weten
- Michel Foucault: macht gebaseerd op ‘mathesis’
- Objectiveerbare en meetbare observaties
- Bij grote mensen aan tafel
- Psychiaters hersenwetenschappers
- Technici met biologische wapens
- Symptoom nochtans oppervlakteverschijnsel

Decade of the brain

- Explosie neurowetenschap
- Hippocrates 450 vr Christus
- Wilhem Griesinger
- Biologisch-reductionisme
- Psychofarmaca na WOII
- Simplificatie cf aspirine en stenen

De hersenen/geest in beeld

- Spectaculair technologisch onderzoek
- Moleculaire biologie
- SPECT en fMRI
- Ongelovige Thomas : zien en dan geloven
- Bijv verwaarlozing, trauma, borderline, psychotherapie

Macroscopisch

- Hemisferen en hersenstam
- 4 lobben
- Occipitaal zicht
- Pariëtaal oriëntatie
- Temporaal gehoor en emotie
- Frontaal moraal ea hogere functies

Microscopisch

- Neuroplasticiteit en (her)vorming tgv nurture
- Neocortex donkerder/wijzer
- Genetica vs genexpressie
- Crosswiring en interconnectiviteit
- Hardware en software door elkaar
- Geheugen impliciet en expliciet
- Tegelijk hoger (neo)corticaal en lager limbisch/suibcorticaal

Het 'moderne' onbewuste

- Ab Dijksterhuis
- Met zaklamp zoeken naar donkere plek
- BWZ overschat cf persverantwoordelijke
- BWZ serieel en OBW parallel
- BWZ 7 eenheden informatie
- OBW meer dan 200000x meer
- Rationalisatie achteraf cf Hume en Bion

Int Neuropsychoanalysis Society

- 2000 Solms, Panksepp, Kandel, Widlöcher, Snodgrass, Shevrin, Bazan
- Theory of Everything cf Superstring Theory
- 10 hypothetische dimensies
- Integratie subject en hersenen
- Exit simplistisme: *'There's nobody there'*
- Exit schimmige mythologie

Controverse

- Correlaat in de geest van God?
- Klinische c.q. therapeutische relevantie?
- Er is een onbewust weten
- Niet kunnen weten vs niet willen weten
- Geheugencircuits
- Remmende werking neocortex of hemisfeer
- 2 snelheden: hogere vs (epi)limbische fies

Psychotherapie en farmacotherapie

- Alle psychopathologie complexe en multifactoriële oorzakelijkheid
- *‘The theory and treatment of depression’*
- Alle pathogenetische factoren tegelijk of achtereenvolgens bewerkt.
- Aanleg/aandrift, gehechtheid, levensgeschiedenis en herhaling